

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindelicorum, 1729

VD18 80376800

46 An absolutio censuræ, dari possit sub conditione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

QVAESTIO XLVI.

An absolutio Censuræ dari possit sub conditione.

CASVS.

TITIVS, cum duellum Amico, ad proprii honoris defensionem, persuasisset, ob idque in excommunicationem incidisset; obtenta ab Episcopo (quia casus erat occultus) facultate sibi Confessarium eligendi, à quo absolui posset; ad quemdam accessit, ab eoque absolutionem à censurà accepit sub conditione, si Amicus Bertam in Matrimonium duceret. Quæritur, Vtrum Absolutio fuerit valida.

SUMMARIUM.

- 3 Absolutio censura, data sub conditione, videtur inualida, sicut absolutio à peccatis.
- 4 Cur sub conditione dari non possit.
- 5 Nunquam sic inuenitur à iure concessa.
- 6 Censura valide fertur sub conditione.
- 7 Et sub eadem conditione, imponi potest præceptum.
- 8 Absolutio à Superioris voluntate totaliter pendet.
- 9 Absolutio conditionata, nullum habet effectum, dum datur.
- 10 Quot dentur genera conditionum.
- 11 Absolutio conditionata, est illicita.
- 12 Est imprudenter data.
- 13 Cum conditio est disparata.
- 14 Est contra reuerentiam rei spirituali debitam.
- 15 Est tamen valida.
- 16 Non pendet in suo valore à conditione.
- 17 Omnis conditio à iure non reprobata, validè apponi potest.

- 18 Matrimonium sub simili conditione celebratum, est validum.
- 19 Similis conditio, Voto apposita, illud non irritat.
- 20 Quamuis sit abusus potestatis.
- 21 Effectus Sacramenti, suspendi non potest, sicut effectus censura.
- 22 Ad huius effectum, sufficit in Absolvente potestas, & voluntas.
- 23 Ecclesia non vsus, hanc absolutionem reddit solum illicitam.
- 24 Censura, lata sub conditione disparata est inualida.

RATIONES DVBITANDI.

CVM ex dictis constet, censuram sine absolutione tolli non posse; Quæritur; an tolli possit per absolutionem conditionalem, an verò requiratur, absolutio simplex, & absoluta.

Ratio autem dubitandi, ex vnà parte, est primò: Quia absolutio à peccatis, data sub conditione de futuro, est inualida.

Ergo

Ergo inualida erit etiam absolutio à censuris sub eadem conditione data; sicut enim suspendi non potest effectus absolutionis Sacramentalis, ita neque videtur suspendi posse effectus absolutionis à censuris; cum non minus sit efficax, & operatiua absolutio à censuris in ordine ad illas tollendas, quam absolutio à peccatis in ordine ad illa delenda, & vterque sit actus legitimus, qui propterea conditionem non admittit *ex L. Act. legit.* Cum ergo Titius, sub conditione de futuro contingenti, fuerit absolutus, inualidè videtur absolutus.

4. Secundò: Quia Titius, vel tempore absolutionis, dispositus erat & illius capax, ac dignus, vel non. Si erat capax, absolute, & simpliciter absoluendus erat, ideoque sine iniustitia addi non potuit conditio suspendens absolutionis effectum. Si non erat capax, ac dignus, absolui tunc non poterat, nec debebat sub conditione etiam futuræ dispositionis; Sic enim illi dabatur occasio dispositionem differendi, & censuram quasi contemnendi, effectum absolutionis in eius libertate, ac voluntate ponendo, cum ab ipsa penderet positio conditionis ad talem effectum requisitæ.

5. Tertio: Quia absolutio à censuris nunquam inuenitur à iure concessa, nec ab Ecclesiâ vstitata sub conditione de futuro contingenti; Et, si hoc modo daretur, peccandi licentiam non coerceret, sed potius augeret. Signum ergo est, absolutionem sic datam, non esse validam.

6. Ex alià verò parte, videtur fuisse valida. Primò: Quia censura, ferri validè potest etiam sub conditione de futuro contingenti; imò sic videtur regulariter

ferri excommunicatio; nisi quis satisfecerit; vel si tale, aut tale delictum commiserit &c. Ergo valida etiam erit absolutio, sub simili conditione data; fauorabilior enim est absolutio à censura, quam eius obligatio; neque minus legitimus est actus absolutionis quam censura.

7. Secundò: Quia imponi potest præceptum sub conditione de futuro contingenti, & sub eadem conditione dari potest dispensatio in præcepto; & alij omnes actus iurisdictionis possunt esse hoc modo conditionati. Ergo etiam absolutio à censurà; nulla enim apparet specialis ratio, cur hoc repugnare magis debeat absolutioni, quam alijs actibus iurisdictionis.

8. Tertio: Quia absolutio à censurà, est sententia humana, humano modo lata, & totaliter pendens à voluntate ferentis, eiusque iurisdictione. Superior autem, sicut potest eam ferre conditione de futuro, ita sub eadem conditione ab illà potest absolvere; suam enim iurisdictionem exercere potest, vel absolutè, vel conditionate, prout voluerit, cum modus illam exercendi, ei à nullo iure limitetur, aut præscribatur.

NOTABILIA.

9. **A**duertendum est primò: Absolutionem datam sub conditione de futuro, eo tempore, quo datur, nullum habere effectum, ideoque nec simpliciter esse absolutionem; conditio enim, tunc non adhuc est posita; voluntas autem conditionata Absoluentis, à qua pender absolutio, nihil operatur, donec impleatur conditio. Conditio ergo futura, ad minimum absolutionem suspendit.

Aduer-

10 Aduertendum est secundò: Duo dari genera conditionum. Aliquæ enim tales sunt, vt connexionem aliquam habeant, vel cum ipsâ censurâ, vel cum causâ siue ratione, propter quam fertur censura; Vt, si censura feratur, nisi quis satisfecerit, vel si tale delictum commiserit &c. Tunc enim delictum connexionem habet cum censurâ tanquam causa cum suo effectu. Similiter si dicatur: Clericus commam gestans, sit excommunicatus, nisi sit Canonicus, aut in aliâ simili dignitate constitutus. Tunc enim, quamuis conditio culpam non minuat, sed potius augeat, est tamen rationabilis causa limitandi, ac suspendendi censuram, quia sic expedire videtur ad Ecclesiasticâ dignitatis æstimationem, ac honorem. Aliquæ verò conditiones tales sunt, vt ad causam, vel rationem ferendi censuram nihil omnino pertineant; vt si feratur Excommunicatio: Si nuntius ex Indiâ venerit, vel si Amicus consenserit; Hæc enim conditio nullam connexionem habet cum censura, nec ad eam villo modo pertinet; ideoque omnino irrationabiliter apponitur. His positis

RESOLVTIO I.

11 AD Casum Respondetur primò: Absolutionem eo modo datam, fuisse illicitam. Suarez disp. 3. de censur. s. 3. num. 3. & disp. 7. sect. 8. nu. 7. Filliuc. tr. 11. cap. 3. quest. 7. num. 65. & c. 10. quest. 2. Vgolinus cap. 20. §. vlt. Syluester 2. Absolutio 3.

12 Primò: Quia absolutio sub illâ conditione, fuit imprudenter data, & absque ratione; & materia erat grauis; erat enim R. P. Beati Lib. 11.

materia specialis iurisdictionis, Absolutio autem irrationabiliter data, est omnino temeraria, ac illicita.

Secundò: Quia Conditio apposta, nihil omnino pertinebat ad causam censuræ, vel absolutionis. Ergo irrationabiliter fuit data absolutio dependenter à tali conditione, & consequenter illicitè.

Tertiò: Quia addere aliquid omnino impertinens, in re graui, ac spirituali, est illicitum; Vnde peccaret quis contra reuerentiam Sacramenti, si formæ absolutionis aliquid adderet omnino impertinens. Sed etiam censura est materia spiritualis, grauis, & Sacra. Ergo, aliquid impertinens illi addere, erit contra reuerentiam debitam rei Sacræ.

RESOLVTIO II.

Respondetur secundò; Absolutionem, eo modo datam, probabilius fuisse validam. Coninch. de Sacram. disp. 13. dub. 2. num. 17. & disp. 14. dub. 16. nu. 213. Sanchez lib. 5. matr. dis. 18. Reginaldus lib. 9. num. 52. Sayrus de cens. lib. 2. cap. 16. num. 7. & alij apud istos.

Primò: Tum propter rationes secundò loco superius adductas. Tum quia, absolutio in suâ efficacia, ac valore, non pendet propriè ab illâ conditione, sed ab Absolvente, eiusque intentione. Absolvens autem, eam validè dare potest quocumque modo voluerit, quamuis non semper licitè; sicut, quia delegatio facultatis ad confessiones audiendas, pendet omnino ab Episcopi voluntate, Episcopus illam validè dare, vel negare, vel limitare potest ad libitum, quamuis non semper licitè.

Ee

Secundò:

17 Secundo: Quia omnis conditio, quæ à iure non improbat, apponi validè potest absolutioni, vt colligitur *ex cap. Super eo. de cond. appof. ibi, dummodo conditio- nem ipsam canonica non improbet statuta*; sed conditio impertinens, qualis est illa, sub quâ Titio data fuit absolutio, nullo iure reprobatur; *cap. enim fin. de cond. appof.* reprobantur solùm conditiones turpes, quia incitant ad peccandum. Ergo conditio, quamuis impertinens, suspendere potuit absolutionem, non verò eam reddere inuolidam; ideoque Titius, sub simili conditione absolutus, validè fuit absolutus.

18 Tertiò: Quia Matrimonium, sub conditione de futuro, etiam impertinente, celebratum, est validum, vt docent communiter Doctores cum *Sanchez loco cit.* nulla enim est ratio, cur Matrimonium non valeat, si quis dicat: *Contrabo tecum, si nauis ex India venerit.* Ergo erit etiam valida absolutio censuræ sub simili conditione data; non minus enim est actus legitimus Matrimonium, quam absolutio, & vtrumque est aliquid Sacrum.

19 Quarto: Quia similis conditio, Voto apposita, illud non irritat, sed suspendit. Ergo neque irritabit absolutionem censuræ, sed illam suspendet; non minus enim efficacia absolutionis censuræ pendet à voluntate Absoluentis, quam obligatio voti à voluntate Vouentis; nam, sicut sola voluntas Vouentis, est mensura obligationis in Voto, ita sola voluntas Absoluentis, est mensura efficacia in absolutione censuræ. Ergo Titius sub eâ conditione, validè, quamuis illicitè, absolui potuit.

Neque obstat, quod absolutio sic data, 20 sit abusus potestatis, Nam ex hoc inferri solùm potest, quod fuerit illicita, non verò quod fuerit inuolida; Sicut etiam Matrimonium sub dicta conditione celebratum est abusus Sacramenti, & tamen non propterea sequitur, quod Matrimonium sic contractum sit inuolidum. Ratio autem vniuersalis esse potest, quia non est abusus potestatis, quoad substantiam, sicut fuisset, si data fuisset non Subdito, vel modo à iure reprobato; sed solùm quoad modum. Abusus autem potestatis quoad modum, licet sit illicitus, non tamen est inuolidus.

OBIECTIONVM SOLVTIO.

AD rationes autem primo loco superiùs 21 adductas Respondetur. Ad primam; Disparitatem esse, quia non est in potestate Ministri, suspendere effectum Sacramenti, cum eius valor pendeat, non ab intentione Ministri, sed à Christi institutione. In potestate verò Superioris est, suspendere effectum absolutionis, ac censuræ, quia valor absolutionis, ac censuræ, ab eius voluntate totaliter pendet.

Ad secundam respondetur: Eam pro- 22 bare solùm, quod dare absolutionem sub eâ conditione impertinenti, & eius effectum suspendere, fuerit illicitum, non autem inuolidum; nihil enim assignari potest, quod eam absolutionem reddiderit inuolidam; Nam ad eius valorem requiritur solùm in Absolvente potestas, ac voluntas, & quod ius non repugnet, vtraque autem fuit in eo, qui Titium absoluit, neque assignari potest ius, simili absolutioni repugnans.

Ad

23 Ad tertiam Negatur consequentia; Ecclesiæ enim non vltus, & periculum, quod inde sequeretur, ad summum probant, absolutionem eo modo datam, fuisse illicitam, non tamen inualidam.

COROLLARIUM.

24 Colligitur ex dictis; Censuram latam sub conditione impertinenti, si nulla alia apponatur causa, esse inualidam. Quia omnis censura, cum sit pœna, essentialiter requirit, ac supponit aliquam culpam. Si autem nulla alia apponere-

tur causa, nulla daretur culpa; Vnde, si quis diceret; *Omnes existentes in portu incidant in excommunicationem, si nauis aliqua tunc veniat ex Indiâ;* nulla esset Excommunicatio, quia nulla daretur culpa, quæ tamen ad excommunicationis valorem essentialiter requiritur. Si tamen culpâ supponeretur; vt, si quis diceret, *Omnes qui furtum commiserunt, excommunicationem incurrant, si nauis ex Indiâ venerit;* tunc excommunicatio sic lata, esset valida, quia nihil iam daretur, quod eius valorem impediret.

QVAESTIO XLVII

An per absolutionem vna censura tolli possit sine aliâ.

C A S U S.

1 **T**ITIVS, cum plures Excommunicationes incurrisset, tempore Iubilei, ad Confessarium habentem facultatem ab omnibus absoluen- di accedens; aliquas solùm aperuit, reliquas verò ex obliuione tacuit. Quæritur: Vtrum ab omnibus fuerit absolutus.

S V M M A R I V M.

2 Absolutio, videtur tollere posse vnam censuram sine aliâ. 3 Censura non sunt inter se connexæ, sicut peccata mortalia. 4 Absolutio, eas solùm censuras tollit, quas Sacerdos tollere intendit. 5 Nihil infundit cum censuris incomposibile. 6 Tollit solùm censuram cognitam. 7 Cum accommodetur petitioni. 8 Absolutio à censuris, quomodo dari possit.	9 Absolutio data in Confessione, tollit omnes censuras. 10 Alias non esset dispositio ad peccatorum absolutionem. 11 Et Confessarius vtitur tota facultate, quam habet. 12 Censura, connexionem habent per ordinem ad absolutionem à peccatis. 13 Confessarius intentionem habet absoluendi, quantum potest. 14 Ad peccatorum absolutionem prærequiritur absolutio generalis censurarum.

Ee 2

15 Censura